

Warszawa, dn. 22.09.2018

Szanowna Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej

LIST OTWARTY

Szanowna Pani Minister!

Ogólnopolski Związek Zawodowy Psychologów wzywa Panią Minister do jak najszybszego wznowienia prac nad Ustawą o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów.

Od siedemnastu lat psychologowie w Polsce bezskutecznie starają się o stworzenie i przyjęcie przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uregulowań prawnych zawodu zaufania publicznego jakim jest psycholog. Będąc organizacją reprezentującą ten zawód OZZP z dużym niepokojem i smutkiem przygląda się szkodom, jakie ponoszą polscy obywatele z powodu braku ustawy o naszym zawodzie.

Prace nad nowym projektem ustawy z 2015 roku zostały wstrzymane decyzją Ministerstwa. Jako powód podano konieczność dostosowania treści polskiej ustawy do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej reguły proporcjonalności. Wspomniana dyrektywa nie powstała do dnia dzisiejszego, a przyjęcie w naszej ocenie błędnego założenia, że jest ona niezbędna, aby wznowić prace nad nowym projektem ustawy, skutecznie zablokowało na kolejne lata wszelkie działania Rządu, mające na celu uporządkowanie sytuacji prawnej psychologów.

Stało się tak mimo ogromnego wysiłku całego środowiska psychologów, którego efektem są „Wytyczne do nowej ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów” z 2015r. To na ich podstawie został złożony do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nowy projekt ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów. Warto podkreślić, że dokument ten powstał w wyniku konsultacji społecznych, w których wzięło udział ponad siedemdziesiąt organizacji. Był on odpowiedzią na stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odnośnie ustawy z dnia 8 czerwca 2001r., w którym wskazywano liczne błędy legislacyjne uniemożliwiające stworzenie do niej przepisów wykonawczych. Głównym celem projektu ustawy z 2015 roku było wyeliminowanie wskazanych

błędów i zostało to zrealizowane. Chcemy dodać, że wskazany projekt uzyskał wówczas akceptację wszystkich ww. organizacji.

W naszej opinii, brak prawidłowo funkcjonującej ustawy o zawodzie psychologa jest zdecydowanie bardziej szkodliwy dla polskiego społeczeństwa niż niedostosowanie ustawy do dyrektywy unijnej. Warto podkreślić, że w analogicznej sytuacji, wspomniana wyżej dyrektywa nie przeszkodziła w tym, aby Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przegłosował ustawę o zawodzie fizjoterapeuty w 2015r.

Do dnia dzisiejszego żaden psycholog w Polsce nie ma prawa wykonywania zawodu, stan ten godzi w nie tylko w grupę zawodową psychologów, ale przede wszystkim w dobro i bezpieczeństwo obywateli, w tym grup najbardziej potrzebujących i wrażliwych – dzieci, seniorów, osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie.

Mimo bardzo niepokojących danych z badań dotyczących stanu zdrowia psychicznego Polaków EZOP - mówiących, że około miliona osób cierpi na zaburzenia nastroju, kolejny milion na zaburzenia zachowania rzutujące na wiele stanów klinicznych, następne 4 miliony obywateli dotykają inne dolegliwości psychiczne rzutujące na komfort życia - Rząd do dziś nie sfinalizował prac nad aktem prawnym sprawiającym, że obywatele naszego kraju mieliby zagwarantowaną pomoc rzetelnie wykształconych psychologów!

Aby lepiej oddać powagę tej sytuacji chcielibyśmy pokrótce przypomnieć, w jakich sferach życia społecznego pracują psychologowie. I tak psychologowie zatrudniani są w **ochronie zdrowia**, gdzie jakość i profesjonalizm usług psychologicznych jest niezbędny, aby poprawnie przeprowadzić diagnozę i skutecznie leczyć oraz zapobiegać nawrotom chorób psychicznych. Jednocześnie warto nadmienić, że pomoc psychologiczna świadczona jest nie tylko w oddziałach psychiatrycznych, ale i neurologicznych, kardiologicznych, onkologicznych oraz wielu innych.

Spora rzesza psychologów jest zatrudniona w **oświacie**, gdzie psychologowie mają za zadanie profesjonalnie pomagać dzieciom i młodzieży, wspierając także rodziców oraz nauczycieli. W obliczu rosnących zagrożeń dotyczących używek, uzależnienia młodzieży od narkotyków czy dopalaczy, wzrastającej liczby dzieci i młodzieży z tendencjami samobójczymi i objawami depresji rzetelna pomoc psychologiczna udzielona na wczesnym etapie może zadecydować o zdrowiu, a nawet życiu młodego człowieka!

Przedstawiciele naszego zawodu pracują także w ramach **pomocy społecznej**, gdzie służą osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, wykluczonym, bezdomnym. Ponadto pomoc psychologiczna udzielana jest osobom znajdującym się w **sytuacjach skrajnych i kryzysowych** np.

klęsk żywiołowych czy katastrof.

Warto przypomnieć jak ważna jest rola psychologa w **Opiniodawczych Zespołach Specjalistów Sądowych**, gdzie decyduje on między innymi o tym, który z rodziców będzie pełnić opiekę nad dzieckiem w przypadku rozwodu.

Psychologowie pracują w **służbach mundurowych** oraz jako **biegli sądowi**, pełnią role pracowników naukowych i wykładowców na uczelniach wyższych.

Bardzo ważną i dynamicznie się rozwijającą się dziedziną jest też **psychologia pracy i organizacji**, w ramach której przedstawiciele naszego zawodu przeprowadzają badania psychotechniczne m.in. kierowców czy badania na tak ważne stanowiska jak sędziowie czy prokuratorzy! Psychologowie przeprowadzają również **badania warunkujące prawo do używania broni**. Nie sposób w tym krótkim liście opisać wszystkich obszarów, gdzie psycholog świadczy swoją pracę i ma wpływ na zdrowie psychiczne, rozwój i dobrostan obywateli.

Pragniemy stanowczo podkreślić, że brak uregulowań prawnych naraża społeczeństwo polskie na korzystanie z usług osób mianujących się psychologami, ale nieposiadających koniecznych i potwierdzonych kwalifikacji etyczno – zawodowych. Brak odpowiedniej wiedzy i umiejętności u osoby podejmującej się diagnozy oraz interwencji

psychologicznej może mieć nieprzewidywalne skutki i powodować znaczne szkody! Ponadto brak prawa wykonywania zawodu oraz innych instrumentów prawnych uniemożliwia składanie skarg na jakość usług, naruszenie etyki zawodowej czy zaniedbywanie innych obowiązków zawodowych psychologa. Jak dotąd nie ma w tym względzie odpowiednich przepisów, podobnie jak brak jest uregulowań dotyczących odpowiedniego zabezpieczenia i przechowywania dokumentacji psychologicznej, a przecież psychologowie jako przedstawiciele zawodu zaufania publicznego zobowiązani są do dotrzymania tajemnicy zawodowej ze względu na wyjątkową wrażliwość i poufność posiadanych informacji!

Otrzymana z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odpowiedź na naszą propozycję spotkania i wznowienia prac nad ustawą była powieleniem wcześniejszych odpowiedzi dotyczących wstrzymania prac, czyli powołaniem się na wspomnianą wcześniej dyrektywę unijną. Odpowiedź nie zawierała niestety żadnych propozycji dialogu czy rozwiązania problemu. Nasza prośba o spotkanie została zignorowana, a postulaty środowiska psychologów są lekceważone. **Uważamy, że jest to zaniechanie narażające bezpieczeństwo Obywateli Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ich zdrowia psychicznego.**

Psychologia to dynamicznie rozwijająca się dziedzina wiedzy z bardzo szerokim spektrum oddziaływań na ludzi. Społeczeństwo polskie oraz psychologowie potrzebują ustawy nowoczesnej, na miarę XXI wieku! Potrzebujemy prawa, które będzie służyć społeczeństwu przez lata. Mamy ogromną nadzieję, że Pani Minister spotka się z psychologami, wysłucha nas i podejmie kroki w celu omówienia aktualnego stanu rzeczy, zaplanowania współpracy i wznowienia prac nad nowym projektem ustawy.

Z wyrazami szacunku